

**ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ**

**ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ
ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ**

Γνωστικό Αντικείμενο: Γνώση Ελληνικής Γλώσσας

Ημερομηνία Εξέτασης: 4 Νοεμβρίου 2017

ΛΥΣΕΙΣ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΟΥ ΔΟΚΙΜΙΟΥ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ

ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ 2017
ΓΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΤΑΞΗ
ΣΤΟΥΣ ΠΙΝΑΚΕΣ ΔΙΟΡΙΣΙΜΩΝ

Γνωστικό Αντικείμενο: Γνώση Ελληνικής Γλώσσας

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (μονάδες: 40 + 2 + 4 = 46)

ΚΕΙΜΕΝΟ ΓΙΑ ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. A1 (μονάδες: 10 + 2ορθογρ.= 12)

ΚΕΙΜΕΝΑ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

2. A2 (μονάδες 12)

3. A3 (μονάδες 4)

4. A4 (μονάδες 10)

5. A5 (μονάδες 4)

6. A6 (ορθογραφία) (μονάδες 4)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ (μονάδες 30 + 3= 33)

7. B1 Περιεχόμενο (μονάδες 10)

8. B2 Δομή (μονάδες 10)

9. B3 Έκφραση (μονάδες 10)

10. B4 (ορθογραφία) (μονάδες 3)

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΓΛΩΣΣΑ (μονάδες 20)

9. Γ1 (μονάδες 4)

10. Γ2 (μονάδες 4)

11. Γ3 (μονάδες 4)

12. Γ4 (μονάδες 4)

13. Γ5 (μονάδες 4)

ΜΕΡΟΣ Δ΄:

14. Δ1 (ορθά τονισμένο γραπτό) (μονάδα 1)

ΜΕΡΟΣ Α΄: ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ**(40 ΜΟΝΑΔΕΣ)****I. ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΕΙΜΕΝΟΥ: 12 ΜΟΝΑΔΕΣ (10 + 2 Ορθογραφία)**

Να αποδώσετε περιληπτικά το περιεχόμενο του κειμένου που ακολουθεί σε 130–150 λέξεις.

- Θέμα του δοκιμίου: ο σωστός διάλογος, οι προϋποθέσεις και τα αποτελέσματά του. **(0,5 μ.)**
- Ορισμός διαλόγου **(0,5 μ.)**
- Βασικές προϋποθέσεις για την αποτελεσματικότητά του: **(5X0,5= 2,5μ.)**
  - I. η ελευθερία σε ποικίλες μορφές
  - II. ο ακριβής καθορισμός του θέματος
  - III. ο αλληλοσεβασμός μεταξύ των συνομιλητών
  - iv. η μορφή του λόγου
  - v. η ωφέλεια ενός σωστού και επιτυχημένου διαλόγου
- Αποτελέσματα: **(3X0,5= 1,5μ.)**
  - i. η ωφέλεια από τον επιτυχημένο και σωστό διάλογο
  - ii. διεύρυνση και εμπάθυνση της γνώσης επί ενός θέματος
  - iii. καλλιέργεια του δημοκρατικού ήθους των πολιτών
- Καταληκτικά: αδυναμία των ανθρώπων για επικοινωνία και διάλογο. Έλλειψη προϋποθέσεων. Ανάγκη για καλλιέργεια του ανθρώπου. **(1μ.)**

Δομή : 2μ.

Έκφραση – Ορθογραφία: 2μ.

Ορθογραφία: 2μ. (από το σύνολο των 10 μονάδων του δοκιμίου)

II. ΚΕΙΜΕΝΑ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: 34 ΜΟΝΑΔΕΣ (30 + 4 Ορθογραφία)

Ορθογραφία: 4 μονάδες (από το σύνολο των 10 μονάδων του δοκιμίου)

Αφαιρείται 1 μονάδα κάθε πέντε (5) λάθη .

Κείμενο I: Πολυπολιτισμικότητα ή πλουραλισμός;

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

1. α) Η αρθρογράφος αναφέρεται στη διαμόρφωση πολυπολιτισμικών πολιτικών σε πολλές δυτικές χώρες και ειδικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση για αντιμετώπιση της πολιτισμικής ποικιλότητας. Να αναφέρετε τρεις (3) από τις πολιτικές αυτές.

(6 μ.)

β) Ποιες προϋποθέσεις, σύμφωνα με την ίδια, απαιτούνται, ώστε αυτές οι πολιτικές να καταστούν πιο αποτελεσματικές; Να αναφέρετε τρεις (3) προϋποθέσεις. (6 μ.)

2. «Κανένας πολιτισμός δεν έχει το μονοπώλιο στις καλές ιδέες και κανένας δεν είναι υπεράνω κριτικής». Να σχολιάσετε τη θέση αυτή τεκμηριώνοντας τις απόψεις σας με σχετικές αναφορές σε συγκεκριμένους πολιτισμούς (60-80 λέξεις). (4 μ.)

Ερώτηση 1. α)

Πολιτικές:

α) Εξαίρεση μειονοτικών πολιτισμών από νόμους

β) Απονομή «ειδικών» δικαιωμάτων

γ) ΕΕ: Δημιουργία κοινού πλαισίου δικαιωμάτων και υποχρεώσεων (σύγχρονο κοινωνικό συμβόλαιο ανεξαρτήτως εθνικότητας. Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων).

(3 x 2 = 6 μ.)

Ερώτηση 1. β)

Προϋποθέσεις:

α) Εκσυγχρονισμός και πρόοδος στο επίπεδο των ιδεών και της κουλτούρας

β) Κατάρριψη παρωχημένων πατριαρχικών αντιλήψεων (π.χ. ισότητα φύλων)

γ) Να λαμβάνονται υπόψη οι πρακτικές πλευρές της κουλτούρας και του τρόπου λειτουργίας του συστήματος.

δ) Ύπαρξη διαλόγου ανάμεσα σε διαφορετικούς πολιτισμούς. Συνύπαρξη στοχαστικής κριτικής.

(4x1,5 = 6 μ.)

Ερώτηση 2

«Κανένας πολιτισμός δεν έχει το μονοπώλιο στις καλές ιδέες και κανένας δεν είναι υπεράνω κριτικής».

Να σχολιάσετε την πιο πάνω θέση τεκμηριώνοντας τις απόψεις σας με σχετικές αναφορές σε συγκεκριμένους πολιτισμούς.

Συνήθως όλοι οι πολιτισμοί έχουν να επιδείξουν λαμπρά έργα αλλά και μελανά σημεία, π. χ. ο λαμπρός ελληνικός πολιτισμός έδωσε τα φώτα του σ' όλη την οικουμένη στις επιστήμες, στα γράμματα, στη φιλοσοφία, στο θέατρο αλλά την πορεία του στιγμάτισαν και εμφύλιοι πόλεμοι, δικτατορικά καθεστώτα. Ένα άλλο παράδειγμα είναι αυτό της Γερμανίας, που επίσης έδωσε στην ανθρωπότητα λαμπρά έργα σε πολλούς τομείς αλλά το όνομα της συγκεκριμένης χώρας συνδέεται με δύο παγκόσμιους πολέμους που αιματοκύλισαν την ανθρωπότητα.

- Απλή αναφορά δύο πολιτισμών: **1 μονάδα** (0,5 + 0,5)
- Τεκμηρίωση απόψεων με συγκεκριμένες αναφορές: **3 μονάδες** (1,5+1,5):
(καλές ιδέες: 1 μονάδα + κριτική 0,5 μονάδα.)

(Σύνολο: 1+ 3 = 4 μ.)

Κείμενο II: Η ευημερία και η κρίση ως τιμωρός

Να απαντήσετε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

- α) Πώς τοποθετείται η αρθρογράφος σε σχέση με την άποψη ότι «η κρίση μπορεί να έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα, μπορεί να μας κάνει *καλύτερους* ανθρώπους»; (6 μ.)
- β) Ποια είναι η δική σας τοποθέτηση σε σχέση με την ίδια άποψη; (60-80 λέξεις) (4 μ.)
2. Με ποιους τρόπους, σύμφωνα με το κείμενο, η κρίση επηρεάζει τη ζωή των ανθρώπων; (4 μ.)

Ερώτηση 1. α)

«Η κρίση μπορεί να έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα, μπορεί να μας κάνει «καλύτερους» ανθρώπους» .

Η συγγραφέας εξαρχής αμφισβητεί την πιο πάνω άποψη (χρήση του «τάχα»)

Τεκμηρίωση της αμφισβήτησης. Συλλογιστική πορεία- επιχειρήματα.

Ο παιδαγωγικός χαρακτήρας της κρίσης βασίζεται στις πιο κάτω προϋποθέσεις:

- (i) Η κρίση επήλθε ως τιμωρία για τις υπέρμετρες συμπεριφορές ή για τα «κουσούρια» της φυλής. (1 μ.)
- (ii) Όλοι έχουν εξίσου τη δυνατότητα προσαρμογής των αξιών και του τρόπου ζωής τους στις νέες συνθήκες, έτσι ώστε να επέλθει η σωτηρία τους. (1 μ.)

Οι δύο πιο πάνω προϋποθέσεις δεν ισχύουν, διότι:

(iii) Δεν τιμωρούνται όλα τα μέλη της κοινωνίας από κοινού για κοινά αμαρτήματα. Η κρίση βιώνεται διαφορετικά και με αντιφατικούς τρόπους από διαφορετικές ομάδες πληθυσμού (ανισότητες, ανατροπή συσχετισμών, ανομοιογένειες. Συμπέρασμα: Η κρίση δεν μπορεί να εκλαμβάνεται τιμωρός). (1 μ.)

(ii) Η κρίση αλλάζει τους ανθρώπους με ποικίλους τρόπους, χωρίς όμως να τους κάνει καλύτερους ανθρώπους: Συνέπειες της κρίσης με κύριο χαρακτηριστικό την «αυξανόμενη επισφάλεια». (1 μ.)

Ανάπτυξη της θέσης ii:

- Το δικαίωμα στην ευημερία αποτελεί γνώρισμα της κοινωνικής ταυτότητας των ανθρώπων, ως ισότιμων μελών της κοινωνίας.

Η αυξανόμενη επισφάλεια επηρεάζει όλο και περισσότερους ανθρώπους, με αποτέλεσμα αυτή να απαγορεύει την πρόσβαση όλων σε μια καλύτερη ζωή. (1 μ.)

- Η απαγόρευση αυτή θα επιφέρει διάλυση των κοινωνικών δεσμών και της κοινωνικής συνοχής. Συμπέρασμα: Η οικονομική κρίση σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα. (1 μ.)

(Σύνολο: 6 μον.)

Ερώτηση 1. β)

B) Η προσωπική τοποθέτηση των υποψηφίων..

Θεωρείται σωστή οποιαδήποτε τοποθέτηση, εάν είναι ορθά τεκμηριωμένη και με σωστή διατύπωση.

(4 μ.)

Ερώτηση 2

Τρόποι με τους οποίους η κρίση επηρεάζει τη ζωή των ανθρώπων:

- (i.) Η διαχείριση των επιπτώσεων από την πολιτική ηγεσία και άλλες κοινωνικές ομάδες δημιουργούν συνθήκες επισφάλειας.
- (ii.) Αύξηση του αριθμού μεταναστών, ανέργων, χαμηλόμισθων.
- (iii.) Διαρκής διολίσθηση της υγειονομικής περίθαλψης και εκπαίδευσης.
- (iv.) Η ζωή η ασφάλεια και η ευημερία μεγάλων τμημάτων πληθυσμού απειλούνται.
- (v.) Το δικαίωμα πρόσβασης σε μια καλύτερη ζωή απειλείται μέσα στο καθεστώς ανασφάλειας που δημιουργείται.
- (vi.) Οι κοινωνικοί δεσμοί και διάφορες μορφές κοινωνικής συνοχής υπόκεινται σε διάλυση.

Τα πιο πάνω σημεία μπορούν να κατηγοριοποιηθούν σε τέσσερις τομείς: (4X1=4 μ.)

- Συνθήκες ανασφάλειας (i, iv, v: δύο από τα τρία θεωρούνται ικανοποιητικά) (2X 0,5=1)
- Μετανάστες, άνεργοι, χαμηλόμισθοι (ii) (1 μ.)
- Υγειονομική περίθαλψη και εκπαίδευση (iii) (1 μ.)
- Κοινωνικοί δεσμοί και κοινωνική συνοχή (1 μ.)

(Σύνολο: 4 μ.)

ΜΕΡΟΣ Β΄: ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ 33 ΜΟΝΑΔΕΣ: (30 + 3Ορθογραφία)

«Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι το επάγγελμα του εκπαιδευτικού είναι ζωτικής σημασίας με αρκετές ιδιαιτερότητες και ότι ο ρόλος που αυτός καλείται να διαδραματίσει στο σύγχρονο εκπαιδευτικό περιβάλλον είναι ιδιαίτερα σημαντικός».

Να σχολιάσετε την πιο πάνω θέση παρουσιάζοντας κάποιες από τις θετικές και τις αρνητικές πτυχές του επαγγέλματος του εκπαιδευτικού και να εισηγηθείτε τρόπους αντιμετώπισης των όποιων δυσκολιών. (500-600 λέξεις)

Ενδεικτικά:

ΠΡΟΛΟΓΟΣ:

Επάγγελμα – Ρόλος του εκπαιδευτικού:

Αναμένεται να γίνει αναφορά στον μορφωτικό και παιδαγωγικό ρόλο του εκπαιδευτικού, όπως και στην τεράστια συμβολή του έργου του στην προσωπική (πνευματική, κοινωνική και επαγγελματική) ανάπτυξη του παιδιού- εφήβου (μ. 1)

Θετικές πτυχές του επαγγέλματος:

(μ. 3)

- Διάπλαση χαρακτήρων και ήθους. Ο δάσκαλος ασκεί λειτούργημα.
- Προσφορά γνώσεων, ανάπτυξη δεξιοτήτων, καλλιέργεια στάσεων, συμπεριφορών, αξιών
- Ανάπτυξη ανθρώπινων σχέσεων (με συναδέλφους, γονείς, μαθητές, κοινότητα)
- Κύρος και ηγετικός ρόλος, εκτίμηση, σεβασμός, αναγνώριση
- Συμβολή στην ομαλή ένταξη - κοινωνικοποίηση ευάλωτων ομάδων του μαθητικού πληθυσμού
- Πληρότητα, ικανοποίηση για την προσφορά του
- Σταθερότητα θέσης, καλές οικονομικές απολαβές
- Πρόκληση για συνεχή επαγγελματική ανάπτυξη: παρακολούθηση σεμιναρίων, διαλέξεων, βιωματικών εργαστηρίων κτλ.
- .....

Αρνητικές πτυχές του επαγγέλματος:

(μ. 3)

- Σωρεία κοινωνικών προβλημάτων που έχουν αντίκτυπο στη ζωή των μαθητών, με αποτέλεσμα τα φαινόμενα απειθαρχίας και αντικοινωνικής συμπεριφοράς που δυσχεραίνουν τη διεξαγωγή της διδασκαλίας.
- Η ανομοιογένεια της τάξης καθιστά δυσκολότερο το έργο του εκπαιδευτικού και καθιστά απαραίτητη τη διαφοροποιημένη διδασκαλία.

- Πολύωρη προετοιμασία (προετοιμασία εκπαιδευτικού υλικού, ετοιμασία διαγωνισμάτων και διόρθωση, συνεχής μελέτη)
- Έλλειψη συνεργασίας εκ μέρους γονέων και κηδεμόνων. Απειλητική- βίαιη συμπεριφορά μερίδας γονέων.
- Αλλαγή εργασιακού περιβάλλοντος
- Ελλιπής υλικοτεχνική υποδομή σχολείων
- Έλλειψη αναγνώρισης του έργου και της προσφοράς- απαξίωση από μερίδα πολιτών
- .....

Τρόποι αντιμετώπισης των όποιων δυσκολιών:

(μ. 3)

- Αντικοινωνική συμπεριφορά και απειθαρχία μπορούν να αντιμετωπιστούν σε συνεργασία: με οικογένεια, σύμβουλο, αρμόδιους φορείς, εκπαιδευτικό ψυχολόγο
- Επίδειξη υπομονής, ανεκτικότητας απέναντι στους αδιάφορους γονείς, συχνή ενημέρωση
- Ανάπτυξη συναδελφικής συνεργασίας, καταπολέμηση της εσωστρέφειας, καλλιέργεια συναδελφικότητας για προώθηση των διδακτικών και παιδαγωγικών στόχων.
- Ενδιαφέρον – μέριμνα για συνεχή επιμόρφωση μέσα από σεμινάρια, βιωματικά εργαστήρια, ανταλλαγή απόψεων, για επιτυχή αποτελέσματα στις ποικίλες προκλήσεις και δυσκολίες
- Ανάπτυξη θετικής στάσης απέναντι στις καινοτομίες και στις αλλαγές
- Εκσυγχρονισμός του εκπαιδευτικού έργου
- .....

Επίλογος: Συμπεράσματα, κλείσιμο του θέματος

Περιεχόμενο: 10 μονάδες (να αναφερθούν, τουλάχιστον, 4 θετικές, 4 αρνητικές πτυχές και 3 τρόποι αντιμετώπισης δυσκολιών)

Δομή : 10 μονάδες

Έκφραση : 10 μονάδες

Ορθογραφία: 3 μονάδες από το σύνολο των μονάδων της Ορθογραφίας.

ΜΕΡΟΣ Γ΄: ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΑΣΚΗΣΕΙΣ (20 ΜΟΝΑΔΕΣ)

1. Να γράψετε ένα (1) **συνώνυμο** για καθεμία από τις ακόλουθες με **έντονα γράμματα λέξεις** του κειμένου, διατηρώντας τη σημασία που έχουν σε αυτό, καθώς και τον γραμματικό και τον συντακτικό τους τύπο:

- (α) ουσιώδεις = **ουσιαστικές, σημαντικές, καίριες, θεμελιώδεις, βασικές**
- (β) ανεκτικότητα = **ανοχή, αποδοχή**
- (γ) παρωχημένων = **παλαιών, ξεπερασμένων**
- (δ) κατοχυρώνει = **διασφαλίζει, εξασφαλίζει**

(4x1=4 μ.)

2. Να επισημάνετε τέσσερα (4) γλωσσικά λάθη στις πιο κάτω προτάσεις και να τα αντικαταστήσετε με τις ορθές λέξεις:

- (α) Ο νέος αυτός πατριωτισμός της τοπικότητας παρουσιάζεται ως ένα πρόσταγμα επιστροφής στα στοιχειώδες.
- (β) Όλα τα μέλη της Επιτροπής ενέσκυψαν με ιδιαίτερο ζήλο στη μελέτη των εγγράφων.
- (γ) Οι συνθήκες της κρίσης έντειναν την τάση επιστροφής στην τοπικότητα.
- (δ) Η ένταξη φρούτων και λαχανικών στην καθημερινή διατροφή συνίσταται για όλες τις ηλικίες.

- (α) **στοιχειώδη**
- (β) **ενέκυψαν**
- (γ) **ενέτειναν**
- (δ) **συνιστάται**

(4x1=4 μ.)

3. Να μεταφέρετε στον αντίθετο αριθμό τις υπογραμμισμένες φράσεις:

- (α) Τα εξαγγελθέντα προγράμματα των πολιτιστικών συλλόγων ικανοποίησαν ιδιαίτερα τους αρμόδιους φορείς.
- (β) Οποιοσδήποτε αήθης χαρακτηρισμός είναι απαράδεκτος.
- (γ) Η δοθείσα υπόσχεση δεν εκπληρώθηκε παρόλες τις προσπάθειες του Συνδέσμου Γονέων.
- (δ) Λόγω των συνεχών αντιδράσεων το έργο δεν υλοποιήθηκε.

- (α) **το εξαγγελθέν πρόγραμμα**
- (β) **οποιοδήποτε αήθεις**
- (γ) **οι δοθείσες υποσχέσεις**

(δ) της συνεχούς αντίδρασης

(8 x 0,5 =4 μ.)

4. Να συμπληρώσετε τα κενά του πιο κάτω κειμένου με τον ορθό τύπο των σύνθετων λέξεων, τις οποίες θα σχηματίσετε με τις λέξεις που βρίσκονται εντός των παρενθέσεων, έτσι ώστε να συμπληρώνεται το νόημα του κειμένου:

Η Διεύθυνση του σχολείου, στηρίζει συνεχώς τους μαθητές της. Με _____ (έχω + μύθος) τους ενδυναμώνει ποικιλότητα, ιδιαίτερα όσους ανήκουν σε ευάλωτες ομάδες του μαθητικού πληθυσμού. Υιοθετώντας το _____ (συν + εταίρος) μοντέλο, προσκαλεί τους γονείς/κηδεμόνες στο σχολείο και τους καθιστά κοινωνούς των προβλημάτων των παιδιών. Ο διάλογος σχολείου – οικογένειας είναι ουσιαστικός και αναμφισβήτητα συμβάλλει στην ποιοτική _____ (ανά + βαθμίζ) της εκπαίδευσης. Η συνεργασία σχολείου – οικογένειας αναπτύσσει ιδιαίτερη δυναμική, η οποία μπορεί να μετατρέψει τους γονείς/κηδεμόνες σε _____ (στύλος + βαίνω) του σχολείου.

έχω + μύθος: εχεμύθεια

συν + εταίρος: συνεταιριστικό / συνεταιρικό

ανά + βαθμίζ: αναβάθμιση

στύλος + βαίνω: στυλοβάτες

(4x1=4 μ.)

Σημείωση: Εάν υπάρχει ορθογραφικό λάθος, να αφαιρείται **0,5** μονάδα.

5. Να συμπληρώσετε τις πιο κάτω προτάσεις, αφού επιλέξετε από την αντίστοιχη παρένθεση την ορθή λέξη:

(α) Το χρέος του ηγέτη ήταν να (συναριθμεί / συμπτυχθεί / συναποφασισθεί / συμπορευθεί) με τον λαό στη δύσκολη στιγμή.

(β) Η (διάκριση / διακρίβωση / διασφάλιση / διαπίστωση) της ελευθερίας έκφρασης είναι καθήκον όλων μας.

(γ) Αξιόλογα (προθήματα / αναθέματα / εκθέματα / παραθέματα) αποτελούν πόλο έλξης στο μουσείο.

(δ) Γράφτηκε (εξίτηλα / εξιτήρια / ανεξιχνίαστα / ανεξίτηλα) στη μνήμη του η φράση της.

(α) συμπορευθεί

(β) διασφάλιση

(γ) εκθέματα

(δ) ανεξίτηλα

(4x1=4 μ.)

ΜΕΡΟΣ Δ΄:

Άτονο ή παρατονισμένο γραπτό: Αφαιρείται **μία (1)** μονάδα από το σύνολο των 10 μονάδων του δοκιμίου.
